

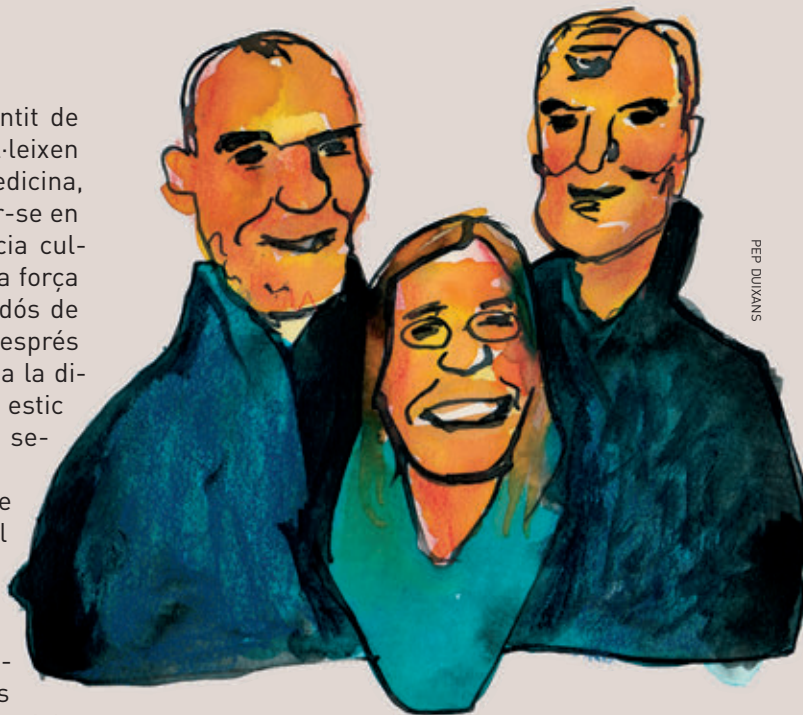
And the winner is...

Aranda, Pigem i Vilalta

Catalunya és un país genial, en el sentit de grans personalitats úniques que excel·leixen en diferents camps: la cuina, la medicina, l'art... i un ric teixit social capaç d'unir-se en causes solidàries, patriòtiques i de resistència cultural. És també un petit país amb l'autoestima força provada, que viu remuntades anímiques a redós de fets puntuals. Escric aquest apunt pocs dies després de l'èpica victòria culer, i avui no em preocupa la dilació en el temps de la meua crònica, perquè estic segura que d'això, més enllà de l'esport, ben segur que se'n parlarà durant temps.

Però entre el seny i la rauxa, sens dubte la notícia d'arquitectura d'aquest any serà el Premi Pritzker —considerat el Nobel de l'arquitectura— concedit al despatx RCR d'Olot, integrat per Rafael Aranda, Carme Pigem i Ramon Vilalta. El jurat del guardó ha valorat decididament l'encertada combinació dels valors locals amb la influència internacional, la sostenibilitat dels materials, sovint reciclats, i l'habilitat de fer esdevenir comprensible i universal una obra, situada a la perifèria de la perifèria d'on sembla que passen les coses. És precisament aquest compromís amb el lloc el que li atorga aquest valor universal, sigui per una casa unifamiliar, una biblioteca, un parc, una piscina o una escola bressol.

Aquest premi, a més del prestigi indubtable que té per als seus protagonistes i per a l'arquitectura catalana, permet fer una anàlisi prou interessant del país, disposar sobre la taula els diferents elements que concorren en el fet arquitectònic. Per una banda, un despatx d'arquitectura amb una trajectòria ascendent

i sòlida, sustentada en els anys d'experiència i el crèdit professional que li atorguen les seves obres, escampades per tota la Garrotxa i també per Girona, Sant Feliu, Barcelona i més enllà, per França i Bèlgica. La voluntat de deixar petja en el lloc d'origen, clavant les arrels i abastant el que és universal des de la veneració del que és local. La seva arquitectura comparteix uns codis de simbiosi amb l'entorn que, en molts casos, no sols no afecten l'espai sinó que aconsegueixen millorar-lo en les seves perspectives i visuals.

A l'altra cara, la reacció de la gent, especialment dels usuaris i menys dels professionals. La percepció d'aquells que no tenen per què entendre d'arquitectura, però sí de recursos, confort, seguretat, funcionalitat. D'aquells que protagonitzen l'arquitectura en el dia a dia del seu quefer, els que van a l'institut, al centre social, a la facultat, a la plaça. País petit, un pèl ingrat amb els genis, un pèl insegur amb els que destaquen. Poble savi que compta i manté la reserva. I així sovint la nostra excel·lència és de mal reconèixer a casa. Tan vell com el vell testament, ningú és profeta a la seva terra. I és que l'arquitectura és, d'entre les arts, la que més fortament pateix la servitud del destí. Un arquitecte, a diferència d'un pintor o escultor, necessita algú que cregui en el projecte i el financi i, molt important, algú que l'aprovi en el dia a dia, que li confirmi o no si, a més del disseny i la idoneïtat dels materials, la seva era una bona idea més enllà del projecte. Aspre camí el dels capdavanters, que han de fressar incansables el futur perfecte que somnien.

En procés

El 2017 ens ha portat novetats en l'arquitectura més propera, algunes de molt esperades, com la sembla que decidida finalització del maltractat parc Central; d'altres de sorprenents, com la intervenció que al març va començar a l'estimada plaça Marquès de Camps, [Rahola dixit] l'arquitecte amb ànima de poeta Ricard Giralt Casadesús, i l'esperançadora restauració de la façana de la Casa Batlle del carrer Nou, obra que promet una renaixença de les ceràmiques i els mussols dissenyats per Rafael Masó.